

El Mig Món de Súria

Aquest procés, presència i desaparició d'un mar, que va durar poc menys de 5 milions d'anys ha deixat una generosa geodiversitat pel que fa a varietat de roques sedimentàries -gresos, lutites, guixos, sals, calcàries, carbó, etc.- i una sèrie d'estructures tectòniques de gran rellevància per la història de la vila. Els últims milions d'anys, la força erosiva del riu i torrents pròxims han acabat de configurar el paisatge geològic.

Una de les estructures més importants és l'anticlinal de Súria. Es pot seguir una mica més de 40 km en superfície i va des de Navàs, a l'est, i fins a Castellfollit de Riubregós, a l'oest. Representa una plec convex on les capes estan doblegades de forma que les roques més antigues, en aquest cas de color gris, són al nucli, és a dir a l'indret d'observació de la falla del Mig Món, una estructura que es va formar quan per compressió de les forces tectòniques que aixecaven els Pirineus les roques que s'estaven plegant no van aguantar l'esforç, es van trencar, seguint el pla axial del plec, i es van desplaçar verticalment uns metres a banda i banda de la falla. Aquest anticlinal ha estat cabdal per a la història de Súria. Els estrats resistents del flanc sud li ha proporcionat una zona elevada on poder assentar el castell i el Poble Vell, i des d'on controlar el pas de la ruta de la sal. Així mateix, al subsòl s'hi han concentrat centenars de metres de sals al llarg de l'anticlinal que han estat objecte d'explotació minera des que es van descobrir el 1912.

És una de les zones més importants del Geoparc mundial Unesco de la Catalunya Central i és visitada per geòlegs de tot el món des de fa segles. Un dels més il·lustres va ser l'escocès Charles Lyell, impulsor de la Geologia moderna, que va visitar l'indret el 1830 durant un viatge per conèixer els Pirineus i la zona volcànica de la Garrotxa. Actualment hi ha un espai condicionat per a l'observació de la falla de Mig Món.

[despiece]**Situació geogràfica:** a uns 100 m del nucli de Súria a l'antiga carretera a Cardona, poc abans d'arribar a les cases de cal Trist. L'observació general de l'anticlinal es pot fer des del creuament cap a Coaner, mig quilòmetre més enllà.

Situació geològica: Les roques que afloren a l'entorn de Súria i al subsòl representen la història de les últimes etapes de l'existència del mar que ocupà l'anomenada conca potàssica catalana i que fa 37 milions d'anys es va evaporar. Procedència del nom: No se sap amb certesa, però al 1850 ja s'utilitzava aquest topònim.

Trets: La falla representa la fractura que trenca els estrats de l'anticlinal de Súria, aproximadament pel pla axial. Les capes del flanc septentrional estan lleugerament inclinades cap al N mentre que a la dreta, al flanc meridional, les capes cabussen força més verticals cap al S.

Materials: Bàsicament lutites i gresos (o pedra sorrenca) grisos al nucli de l'estructura que més amunt passen a ser vermellosos. També es poden trobar capes de guix i calcàries intercalades. Edat de formació: El plec anticlinal es produeix a finals de l'Oligocè inferior i principis del superior. Les roques que es veuen en aquest aflorament són més antigues, del final de l'Eocè superior.

Curiositats: Segons Joan Amades, la tradició diu que és el lloc per on la Terra va ser acabada quan es va formar i quan el món s'hagi d'acabar aquelles pedres s'ajuntaran. L'anticlinal apareix a l'escut de la vila.[/despiece]